

Izhaja trikrat na teden, in sicer v torek, četrtek in soboto ob 4. uri popoldne ter stane po pošti prejemana ali v Gorici na dom pošiljana:

vse leto . . . 15 K
2/3 „ . . . 10 „
1/3 „ . . . 5 „

Za Nemčijo K 10.00.

Ameriko in inozemstvo K 20.— Posamične številke stanejo 10 vin. „SOČA“ ima naslednje izredne priloge: Ob novem letu „Kažipot po Goriškem in Gradiščanskem“ in dvakrat v letu „Vozni red železnic, parnikov in poštne zvez“. Na naročila brez dopolne naročnine se ne oziramo.

SOČA

Telefon št. 83.

„Vse za narod, svobodo in napredek!“ Dr. K. Lavrič.

Uredništvo
se nahaja v Gosposki ulici št. 7 v Gorici v I. nadstr. na desno.

Upravištvo
se nahaja v Gosposki ulici št. 7 v I. nadstr. na levo v Goriški Tiskarni.

Naročnino in oglasi je plačati loco Gorica.

Oglasi in poslanice se računijo po Petit-vrstah, če tiskano 1-krat 16 vin., 2-krat 14 vin., 3-krat 12 vin. vsaka vrsta. Večkrat po pogodbi. Večje črke po prostoru. Reklame in spisi v uredniškem delu 30 vin. vrsta. — Za obliko in vsebino oglasov odklanjamo vsako odgovornost.

Obrambna razstava v Ljubljani.

Obrambna razstava Marsikdo si ni mogel prav predstavljati, kakšna pravzaprav bo napovedana obrambna razstava.

Razstava ima namen, pokazati stremiljenje tujcev, ki hočejo nas spraviti s sveta, ter reakcijo na ta stremiljenja: slovensko obrambo. Nemci najhujše pritiskajo na naše severne meje, zato pa bo razstava predvsem povdarjala stremiljenja pangermanizma in naznačila reakcijo na to, to je: našo obrambo. Mnogo je knjig in brošur, katere namerljajejo nemško svetovno vladno. Zbrane bodo na razstavi najrazličnejše, mape pa bodo kazale načrte Nemcev. Velik del razstave bo zavzemal boj Slovencev z Nemci, Lahji, Madžari. Podano bo vse slovensko umikanje pred Nemci, ki z vso silo pritiskajo na našo severno mejo. V tem oddelku bodo tudi slike in znaki divjaštva kulturonosnih Nemcev. V posebnem oddelku se bodo zrcalile slovenske slabe strani in napake. Izseljevanje, utrakvistično šolstvo, pa tudi dobra stran notranje kolonizacije.

Od strani prirediteljev se zatirja, da bo vsa razstava zamišljena brez balasta števil; vse bo podano v diagramih, mapah, kartah, znanstveno ali vsakomur razumljivo.

Zbranega je obilo gradiva. Akademsko ferialno društvo »Prosveta« v Ljubljani, ki odpre to razstavo, pa nabira še in sprejema gradivo. Gotovo je še kaka zanimiva knjiga, ki bi razstavi koristila, na primer starejši repertoarji krajev iz vseh slovenskih pokrajin; fotografije s kakimi izgredivi itd.

Hvale vredno je, da podaja »Prosveta« Slovincem nekaj novega, nekaj njihovo potrebnega.

Zanimajmo se zase in pazimo, da tujci ne bodo drli na našo zemljo; dosti smo se umikali, ne smemo se več. Slovinci smo

preveč zanemarjali obrambno delo. Preveč je bilo strankarstva, premalo brige za naš obstanek.

Tujcem smo Slovinci narod, katerega imajo vedno na jeziku. Koliko se piše o Slovincih v nemškem, francoskem, angleškem, laškem jeziku, kako upoštevajo ti našo pozicijo glede na Jadransko morje in mi naj bi bili brezbrizni, mi naj bi držali roke križem ter dopuščali, da si delijo tuji naše dežele! Pred vsem Nemci, ki hočejo prosto pot do Adrije in že sanjajo o nemški tržaški luki

Razstava, o kateri bomo podrobneje poročali, se odpre dne 15. septembra in bo trajala teden dni.

Utisi beneškega časnikarja o Gorici in okolici.

Urednik lista »Difesa« v Benetkah, po imenu Hans, je napravil izlet z dvokolesom v Gorico in iz Gorice še do Solkan. Utise, katere je zadobil na tem izletu, je opisal v imenovanem listu v dolgem članku.

O Gorici pravi, da je eno izmed najgracioznejših mestec, kar jih je doslej posejil. Gorica je — Nizza Avstro-Ogrske. Okolica je krasna, podnebje milo. To je stalo Gorico po sodbi beneškega žurnalista malo čast, da so udri v njo Avstriji in avtentični Slovinci, ki so se je oprijeli, so se pomeščanili in grozijo sedaj oregnati italijanski element, kateri se bori za gospodstvo nad občino . . .

Mesto se je lepo razvilo v dolini pod gradom, dopadejo mu lepe vile, palače, hvali dober ukus, dopadejo mu balkoni, vrtovi, gozdiči, ki dajejo mestu krasen okvir simpatičnega in gosposkega mesta. Po mestu teče tramvaj, videl je avtomobile, kočije itd., mnogo občinstva in, kar se mu zdi posebnost Gorice: promet je, pa vlada mir, red, tihota. Mesto je vzgajeno v šoli konvencije. — Videl je obilo duhovnikov in avstrijskih oficirjev; slednjih je videl toliko, da pravi, da jih je preveč.

Povzdignil pa je tudi svoj pogled s kolesa na — napise nad prodajalnami. Ustrašil se je beneški žurnalista, toliko slovenskih imen je čital. Tema se mu je naredila pred očmi. Italijanski je že tako malo.

Ali kaj šele je potem, ko se krene iz mesta proti postaji državnega kolodvora! Tu je pa že prav vse slovensko, tu je že v pravi Sloveniji: jezik, fiziognomije, običaji, vse je pristno slovensko.

Beneški žurnalista Hans je bil v Gorici neko nedeljo. Kaj bi bil slovenskega videl in slišal šele, če bi bil prišel v Gorico kak delavnik. Dobil bi bil utis, da je v mestu z ogromno večino slovenskega ljudstva ter da je le še nekaj Italijanov v njem.

Hans je storil prav, da je obelodanil v Italiji resnico o Gorici in okolici, kajti avstrijski italijanski listi venomer lažejo, da je Primorje italijansko in našo deželo predstavljajo za čisto italijansko. Hans pa se je prepričal in tudi povedal, kako malo italijanski je »Friuli Orientale«.

»Gorizia italiana« kričijo po »Corriere«, v mestnem svetu čujemo opetovano »Gorizia italiana«, na dijaških shodih, pri demonstracijah odmeva »Gorizia italiana«. To so pač zadnji vsikli potapljačega se goriškega italijanstva . . .

Pride kdo iz Italije, ki je doma čul iz ust kakkega goriškega neodrešenca, kako italijanska je Gorica in goriška dežela, pa je ves razočaran in poprašča se: Kaj, to je italijanska Gorica?!

Vedno več je Slovencev v Gorici, magistratova klika pa jih kar kratko negira. Pišejo pa o nas po listih v Italiji in Hans jim je povedal, da se je razočaran vrnil v Benetke.

Lepi časi, ko je cvetelo italijanstvo v Gorici le vsled slovenskega odpadanja, so minili. Ni jih več in jih več ne bo. Angelo Vivante je izdal letos slovečo knjigo: Irredentismo adriatico. Tam pravi gledč Gorice: da je moč asimilacije v Gorici izčrpana in da se mu zdi nesprejemljivo od strani goriških Italijanov: odrekat Slovincem v mestu pravico domačinstva.

Sokolske slavnosti v Pragi.

(Konec.)

Marathon tretjič.

Zadnja točka zleta je Marathonski prizor. Kakor bi se hotelo Sokolstvo pokloniti antiki, iz katere črpa svoje sile. Prizor je zahteval solnce in jasnega neba, da bi dosegel popoln uspeh, toda solnce ni bilo, a k sreči je dež prenehal. Z radovednostjo in s tesnobo smo pričakovali. Mnogo gostov je prišlo v Prago predvsem radi Marathona.

Prizor je bil v starejših številkah lista natančno opisan. Prihod atenske dece, za njo deklet, mož, ki so se v trenutku razpršili po telovadišču, za njimi atenskih starcev, duhovščine in mestnih očetov z važnimi, počasnimi koraki, pestrost krojev, najrazličnejše barve, glas molitve za zmago in daritve plamen, vse to je bilo izvedeno natančno in tako popolno, da je cloveka nehote prevzemala ono tesnoba pričakovanja. Potem prihod glasnika z veselimi poročili, veselje vseh nad zmago, prihod vojske z Mithiadom na čelu, zmagoslavna daritev. Zatem narodna slavnost z igrami, raznovrstne tekme, kakor tek, metanje kopja, diska, rokoborba, vse natančno tako, kakor se je godilo nekaj na Grškem. Nazadnje bližanje sovražnika, ki ga naznanja glasnik, odhod vojske in ves nemir pred bojem, odhod naroda iz arene in s tem konec prizora, vse to je bilo naglo, natančno izvedeno. Posebno vojska, v trenutku je bila zbrana in v teku so odhajale trume na bojišče.

Na vse gledalce je napravila vsa scena nepopisen utis. Klasična resnoba, lepota v posameznostih in v celoti, popolnost izvajanja. Bil je najprimernejši zaključek vseh onih lepih prizorov, ki jih je občudovalo oko skozi tri dni.

Košček življenja antičnih ljudi, kateri so vzor sedanjemu veku in pred vsem Sokolstvu. To življenje je bilo veliko in lepo, ker je imelo svoj veliki namen, zato na nas tako vpliva in zato je to tako prevzelo tudi gledalce na Letni.

Maksim Gorki.

FOMA GORDJEJEV.

Roman.

(Dalje.)

»Počakaj! Jakob je Ezava . . . opeharil? Aha!«
»Ne morem! Moj jezik ni kladivo, mlad pa tudi nisem več . . .«

Jaša! Vsi te prosimo! . . .

»Izkaži nam to čast!«

»Župana te izvolimo! . . .«

»Tarasovič! ne daj se prositi!«

»Šš! Tih! Gospoda! Jakob Tarasovič bode govoril!«
»Šš!«

In ravno sedaj, ko je šum umolknil, se je zaslislalo glasno, ogorčeno šepetanje:

»Kako me je uščipnila . . .«

A Bobrov je vprašal z glasnim basom:

»Kam te je pa?«

Gromovit smeh je bušil, a malu je umolknil, kar je vstal Jakob Tarasovič, odkasljeval si in gladil plešo ter se oziral po kupcih z resnim, zanimanja pričakujočim pogledom.

»No, bratci, odprite ušesa!« je veselo kriknil Kononov.

»Gospoda kupci!« je, smehljaje se, zagovoril Majakin. »V pogovorih izobraženih in učenih ljudi se nahaja tuja beseda, ki se glasi: »kultura«. Govoril bom prosto po duši o ti besedi . . .«

»Glej, česa se je lotil!« se je razlegel neki zadovoljen vzklík.

»St! Mir . . .«

»Slavna gospoda!« je govoril Majakin s povišanim glasom. »V časopisih neprenehoma pišejo o nas kupcih, da te kulture ne poznamo, da je ne želimo in ne unevamo. In imenujejo nas divje, nekulturne ljudi . . . Kaj pa je to, kultura? Mene, starega moža, je žalilo, da sem moral poslušati takšne reči in začel sem nekoč razmotrivati to besedo, kaj da ima v sebi?«

Majakin je pomolčal, ozrl se po poslušalcih, zmagoslavno se smehljaje, je zopet pričel:

Po mojem mnenju se je pokazalo, da pomeni beseda oboževanje, to je ljubezen, visoko ljubezen do dela in do redu v življenju. Tako, sem si mislil, tako! To se pravi, da je kulturni človek tisti, ki ljubi delo in red . . . kateri sploh rad življenje urejuje, rad živi, pozna svojo vrednost in vrednost življenja . . . Dobro! Jakob Tarasovič se je stresel; kakor žarki, so se razprostrle po njegovem obrazu gube od smehljajočih se oči do ustnic in vsa njegova plešasta glava je postala podobna nekaki temni zvezdi.

Molče in z zanimanjem so mu gledali kupci v obraz in radovedna napetost se je izražala na njihovih licih. Kakor bi bili ljudje zamrli v istih položajih, v katerih jih je našel Majakinov govor.

»Če pa je tako, če je treba to besedo tako razlagati, tedaj ljudje, ki nas imenujejo nekulturne, obrekujejo in nas ometavajo z blatom! Zakaj oni ljubijo le besedo, ne pa tudi njenega pomena, mi pa ljubimo ravno korenino besede, mi ljubimo njeno pravo vsebino, mi ljubimo dejanje! Oni so se zaljubili v modrovanje, mi pa v delovanje! Mi imamo v sebi pravi kult življenja, namreč obo-

ževanje življenja in ne oni . . . In glejte, gospoda kupci, primer naše kulture, to je ljubezni do dela, nam je Volga! Glejte jo, našo rodno mamico! Z vsako kapljo vode lahko utrdi našo čast in ovrže prazno obrekovanje . . . Šele sto let je prešlo, gospoda moja, odkar je car Peter Veliki spustil prve barke na to reko, zdaj pa plava po nji na tisoče parnikov . . . Kedo jih je zgradil? Ruski kmet, popolnoma neuk človek! Čegavi so vsi ti velikanski parobrodi, vse te barke, čegave so? Naše! Kedo jih je izmisлил? Mi! Tukaj je vse naše, tu je vse sad našega uma, naše ruske razsodnosti in velike ljubezni do dela! Nikdo nam ni pomagal v ničem! Sami smo napravili ob Volgi ribarska podjetja, sami za svoje rublje smo najemali delavce in smo spustili nato po vseh tisočih vrst njenega toka tisoče parnikov in raznih bark. Katero mesto ob Volgi je boljše? Tisto, v katerem živi več kupcev . . . Katere hiše v mestu so najboljše? Trgovske! Kdo se bolj, nego vsi drugi, briga za reveže? Kupec! On zbira groše in kopejke in daruje stotisoče. Kedo je sezidal cerkve? Mi! Kdo daje državi največ denarja? Kupci! . . . Gospoda! Le nam je delo drago zaradi dela, zaradi naše ljubezni do urejevanja življenja, le mi sami ljubimo red in življenje! Kdor pa govori drugače o nas, temu se blede in nič drugega! Le pustimo jih, naj govorijo! Če piha veter, šumi vrba; kedar je nehal, tudi vrba molči . . . In iz vrbe se ne da napraviti niti oje, niti metla . . . nekoristno drevo je to! Od te ničvrednosti prihaja tudi šum . . . Kaj pa so storili naši sodniki, s čim so okrasili življenje? To nam je nezno . . .

(Dalje prih.)

Na koncu se je util dež. Konec je bilo vsega, oko se je lepote navadilo in duša jo je uživala. Oglomni prostor se je praznil, tribune pod stopinjami kakor bi stokale. Počasi je plul pogled po njih, po tem veličanskem prostoru, zapuščenem in mračnem. Dež, kakor bi bil določen za zadnjo točko. Tako v redu se mi je zdelo to oblačno nebo.

Odhajali smo skozi drevorede, v velikanski gneči, dolj proti Vltavi in v mesto. Konec vse lepote, vse moči, konec trenutkov tako lepih, da je obstal zamaknjen ves svet. Toda moč, ki je ustvarila to lepoto, ki je izklesala to moč, je ostala. Po vsem slovanskem svetu, v telovadnicah deluje dan na dan, kuje mišice svojih spoznavalcev v jeklo, vodi njihovega duha v višino. Šele v tem delu se spozna veliko ogromnost te moči. Leta in leta se vrši, vsak trenutek, tisoči in tisoči, najbojši sinovi naroda jo izvršujejo. In veličastni prizor z letne je le priča tega neizmernega truda in velikega uspeha.

Na letošnjem zletu se je število telovadcev, članov v kroju in predvsem telovadk skoro podvojilo. Letos so nastopili prvič Sokoli vseh slovanskih narodov. Tudi ideja sama se je poglobila. Zato pa je pridobila občudovalcev na celem svetu, obenem tudi je vzrastlo sovraštvo do nje. Toda boj v takih razmerah in s tako slabimi sredstvi Sokolstvu ne škodi, ampak mu koristi, ker ga varuje stranpoti in napak.

Bili so časi, ko so sokolske delavce zapirali, ko so se vršili zleti pod varstvom bajonetov. Še danes mečejo Sokole iz šol in prepovedujejo deci telovaditi pri nas. Na zletu pa so bili navzoči naši ministri, vlada nam je dala podporo in naučni minister sam je častital Sokolstvu na vspehu. Prva posledica zleta je, da se šolske telovadnice zopet odpirajo, druga bo, da bo dovoljen vstop šolski deci v naše telovadnice. Tako si Sokolstvo kleše pot. Čim težavnejša je, tem silnejši je napor, čim daljša je, tem bolj se uri za pot.

Odšli smo iz Prage, ko so jo že večina zapustili njeni sinovi in ličere. Slovo je bilo težko. Dala nam je toliko, pokazala nam je bodočnost in vspeh stvari, za katero se borimo. Pri slovesu si je vsakdo rekel: »Za pet let!« Kakor bi bilo to samo ob sebi umljivo.

Saj smo občutili to, kar je napisal delegat nemške socialne demokracije v nemški Arbeiter-Turnzeitung (v Lipskem): — — — Zlet je — žareč manifest duha Jahnovega. Glasi se kot ironija, toda resno mislim, da so Sokoli v današnji dobi klasični zastopniki čiste in nepokvarjene telovadbe. — — —

—č.

Občinske volitve v Gorici.

Reklamacije.

Reklamacije je vložiti pri magistratu tekom 8 dni od 5. septembra dalje.

Politični pregled.

Avstro-Ogrska.

Avstrijska poslanska zbornica bo sklicana najbrže okoli 20. oktobra.

Avstroogrška diplomacija blamirana? — Pariški »Matin« poroča, da Berchtoldov program za uravnavo razmer v Turčiji ni bil pri velevladstvih v resnici tako upoštevan in odobran, kakor so trdili vladni listi. Nekatere velevladstvi, zlasti Velika Britanija, je odklonila predloge. Velevladstvi so se res izrekle, da so pripravljene za menjanje mnenj v balkanskem vprašanju, ali to še ni nikako soglasanje z Berchtoldovimi predlogi. Dosedaj mnenja še niso bila izmenjena in tudi nobenega novega predloga ni bilo več od strani avstro-ogrške vlade. Baje se to zgodi, ko bo Berchtold prejel še konferiral v Bethmann-Hollwegom.

Poslanec Spincic o razmerah v Bosni. — Posl. Spincic, ki se mudi v Bosni, se je izjavil o razmerah Bosne nasprotni sodrušniku »Bos. Post« tako-le: Bosna je od leta 1902., ko sem bil prvič tu, močno napredovala. To je pripisati nekim faktorjem in okoliščinam poslednjih let in ne v mali meri tudi ustavnemu življenju. Narod se čuti svobodnejšega in močnejšega ter more mnogo bolj živo delati na kulturnem

in gospodarskem polju nego prej. Na vprašanje, če jugoslovanski zastopniki v priložnem delegacijskem zasedanju podvržejo obsirni kritiki bosanske razmere, je rekel Spincic, da do tega ne pride. Več delegatov bosanskega odnosa hoče še za njim priti v Bosno informirat se o razmerah. On je uvidel, da človek na ta način pride čisto do drugih nazorov nego jih crpa iz listov in brosur. Gledé železniških načrtov meni Spincic, da so potrebni, važne difference so se glede proge Doboj-Sarajevo, odnosno Tuzla-Kladanj-Sarajevo; o tem izpregovore svojo besedo še strokovnjaki. On želi, da se sporazume vlada in saborske stranke. Gledé pretnje, da se obustavi ustava v Bosni, izjavlja da ne verjame takim vestem že gledé na dogodke na jugoiztoku monarhije.

Poslanec Udrzal, ki je bil včasih velik prijatelj slov. klerikalcev, je na shodu v Mladi Boleslavi imel govor o položaju. Rekel je med drugim: Skušnje, ki jih je napravila češka delegacija s »Slov. Enoto«, so nas pripravile do prepričanja, da mora priti do češko-nemške sprave, s katero bo dana podlaga za ustanovitve velike, trdne, močne in zanesljive parlamentarne češko - nemške večine in nove vsem avstrijskim narodom pravične vlade... Če se posreči češko-nemška sprava, se bodo stranke v drž. zboru razvrstile po teritorialnih interesih sudetskih, alpskih in primorskih dežel, med katerimi se potem vname boj. Po memben govor, huda obsodba nekdanje Slov. Enote in slov. klerikalcev. — Ali so tudi drugi češki poslanci takega mnenja kot Udrzal?

Denar za volunstvo. — Neki angleški list pripoveduje, da potrosi Avstro-Ogrska za volunstvo na leto 1½ milijona K. Italija potrosi 300.000, Anglija 1.200.000, Francoska 1 milijon, Nemčija 1.400.000.

Cuvaj. — Kraljevi komisar Cuvaj se je vrnil v Zagreb ter prevzel svoje posle. — Ogorčenje proti Cuvajevemu režimu je posebno živo v Dalmaciji. V Dubrovniku so se zedinila dijaška društva v skupno akcijo proti razmeram na Hrvaškem.

Najstarejši parlamentarec na svetu je ogrski poslanec Madrasz, ki je dosegel te dni starost 98 let. Na jesen se gre v parlament zopet boriti proti vladi.

Inozemstvo.

Nemški cesar v Svici. — V Curih je dospel 4. t. m. ob 5. uri. Prebivalstvo cesarja aklamira. Navzoč je pri manevrih, ki kažejo sliko: sovražna armada je udrla v zahodno Svico ter hoče skozi severno v Južno Nemčijo.

Nova angleška bojna ladja. — Londonski listi poročajo, da prične angleški admiralijski v novembru z zgradbo nove bojne ladje 30.000 ton. Ladja bo dolga 210 m, hitrosti bo imela 29 vozlov.

Angleške sufragetke. — Vedno je slišati kaj o njih. Ker se jim le ne izpolnijo njihove zahteve, napravljajo iz maščevanja državi škodo. Tako so te dni blizu Londona pretrgale brzojavne žice na več krajih.

Veliki manevri na Angleškem so pričeli te dni. Udeležuje se jih tudi en vodljiv zrakoplov in 20 aeroplanov.

Albanci. — Turški ministerski svet se je bavil z zahtevami Albancev in jih sprejel z majhnimi spremembami. V Skoplje na Ibrahimpašo je poslala vlada 50.000 funtov (okoli 1 milijon K), da se razdele med Albance.

Bulgarija. — Od 16.—25. t. m. bodo okoli Sumena veliki trdnjavski manevri. Udeleži se jih 40.000 mož. Poveljeval bo kralj Ferdinand. — Iz Bulgarije se čuje, da razven ministrov in par drugih je v Bulgariji vse uneto za vojno s Turčijo, ako se ne ukrene ničesar v varstvo Bulgarov v Turčiji. Če velevladstvi ne pritiskajo na Turčijo, utesne pritiskati na nje Bulgarija z orožjem.

Ruski državni proračun. — »Biaševija Vjedomosti« poročajo, da ruski državni proračun za leto 1913. vključuje velikim kreditom za mornarico, ne izkaže nobenega deficita.

Turčija išče novo posojilo. — Iz Carigrada poročajo, da išče turška vlada novo posojilo v znesku 5 milijonov turških funtov. Neka skupina angleških bank ponuja Turčiji baje posojilo 4 milijonov.

Egipt postane kraljestvo. Pogajanja v to svrhu so, po angleških listih, v pol-

nem tiru, Kraljestvo bo seveda pod angleškim protektoratom.

VOJNA MED TURČIJO IN ITALIJO.

Kaj bo z egejskimi otoki, katere so zavzeli Italijani. Najrajše bi jih obdržali seveda, pa pri tem vprašanju imajo svojo besedo tudi druge velevladstvi. Prebivalcev otokov baje ni prav nič volja, vrniti se pod turško gospodstvo. Italija baje obdrži Rodus in še par otokov, drugi bi se vrnili Turčiji pod točnimi pogoji, tudi bi Turčija dobila odškodnino za one otoke, ki bi jih pridržala Italija. — Častniki, ki so v Afriki na bojišču že 10 mesecev, smejo prositi, da se vrnejo v Italijo, odkoder se jih potem pred pretekom 6 mesecev ne sme znova poslati na bojišče.

Darovi.

Za Narodno šolo na Blanči je daroval g. Ant. Klun, nadzornik »Prve Češke«, K 10.

Sokolska godba iz Prvačine oddelek I. daruje za Ciril-Metodovo družbo od svojih nastopov dne 11. in 25. avgusta ter 1. septembra K 10. Sl. društvom na deželi priporočamo ta oddelek Sokolske godbe.

Domače vesti.

Cesarjeva sožaljška radi smrti poslanika Cance. — Sin pokojnega poslanika legacijski svetnik grof Fran Cance je dobil iz kabinetske pisarne njegovega velikanstva takoe orzobjavko: Njegovo Vencanstvo je sprejelo z zanosjo na znanje vest o smrti vasega očeta, ki je vršil na visokim mestu eminentno službo ter je odredno, da se izroči Vam in Vaši materi njegva soznanje radi največje izgube.

Usebne vesti. — Kavnatej tukajšnje višje realne Viktor Slop pl. Cauenberg je dobil naslov vladnega svetnika z oprostitvijo takse. — Naslov in značaj avornega svetnika je dobil višji finančni svetnik v Trstu dr. Karol Neuscheller. — Uradni list priobčuje imenovanje kateheta v tabaja v Gorici za pravega gimnazijskega učitelja.

Iz poštne službe. — Poštarji so poslan adjunkt Marius Casagrande v Ajdovščini, Jožef Lugnani v Portorože v Istri in poštna oficijanta Ernst Rojic v Cerknem in Frančišek Pavšič v Spodnji Siski; poštni oficijanti so postali aspiranti Leopold Nitkovič v Pulju I., Demetrij Taguapietra v Pulju I., Alojzij Kren na Nabrezini; aspirantinja Marija Smerdu v Ilirski Bistrici in Marija Pakiz v Bohinjski Beli. Bivši aspirantinja Kristina Kamenšek je podeljeno mesto poštne ekspedientinje v Dvoru pri Žužemberku, aspirantinja Teresija Damiani v Turjaku in Matildi Janša v Dovjem. Poštarica Marija Schlechta je premeščena iz Cerknja v Skedenj, poštni oficijanti Franc Učakar iz Trsta I. v Trst XI, Evgen Amadi iz Pulja v Trst I. in Ernest Pipan z Nabrezine v Komen; poštne oficijantinja Frančiška Debevec iz Tolmina v Domžale, Ivana Čebin iz Bohinjske Bistrice v Kanal, Kristina Kos iz Kanala v Bohinjsko Bistrico, Regina Beifuss iz Opatije v Tolmin in Justina Rihteršič iz Komna v Tolmin. Vpokojena sta poštni adjunkt Henrik Morpurgo in poštna oficijantinja Cecilija Bizjak.

Naš rojak tenorist Jos. Rijavec v Idriji. — V soboto priredi glasbeni akademik tenorist Jos. Rijavec koncert v Idriji. Gotovo, da bo koncert dobro obiskan.

Goriški brigadir, general Scotti je poveljeval pri vajah na Notranjskem infanterijski armadi Gorica-Ljubljana, ki je zmagala. Trije ostri strelji so bili oddani v glavni bitki!

»Društvo Goriških Slovenskih Foto-Amaterjev« v Gorici otvori svoje društvene lokale v nedeljo, dne 8. septembra t. l. v ulici Mattioli št. 13 pritličje v dvorišču — desno. Doneski članov in prijateljev društva so omogočili odboru, najeti si, v primeroma kratkem času primerne prostore, ki bodo nudili članom vsakovrstne ugodnosti. Istotam bodo članom v sejni sobi na razpolago raznovrstne strokovne revije, poleg tega skrbno opremljeni fotografski laboratorij. Slednjega se bodo društveni člani brezplačno, za razvijanje plošč, filmov, kakor tudi za pozitivni proces lahko posluževali. Društveni laboratorij bode za sedaj odprt le ob nedeljah od 9.—12. dop., za vsa event. po-

jasnila bo de istočasno na razpolago navzočim odbornikom.

Pozivljamo goriške foto-amaterje in ljubitelje foto-sporta, da pristopijo k našemu društvu, ki je drugo na vsem Slovenskem. Skupna organizacija je za vsakega amaterja nepopisne strokovne važnosti. Odbor.

Rojenih je bilo v Gorici lani 724, med temi mrtvih 51. — Umrlo je lani v Gorici 830 oseb (442 moških, 388 žensk.) Porok je bilo lani v Gorici 185.

Vojaški nabor za Goriško okolico se vrši te dni. V torek so bili na naboru fantje iz Gngarja, Trnovoga, Čepovana, iz Vrtojbe, Prvačine, z Vogrskega, iz Tribuše in Opatjegasela. V sredo iz Št. Petra, Dornberga, Kojskega, Ozeljana, Oseka in Šempasa. Danes je nabor za fante iz Solkana, Št. Ferjana, Ločnika, Renč in Sovodenj. Jutri Št. Andrež, Podgora, Bilje, Miren. — Nabor se vrši Podturnom, zato ni običajnega pohoda in petja po mestu. Včeraj je imela na Travniku policija nekaj opravila z nekaterimi fanti, ker niso hoteli nehati takoj peti, kakor jim je ukazal redar. Vlekli so jih na policijo in zaslišali; nekateri fantje so bili tako užaljeni, da niso hoteli iti niti na nabor.

Vojaški planinci so ve vrnili iz svojih poletnih garnizij v mesto.

Vodo imamo. — V ponedeljek je zopet zašumelo v ceveh in zdihujoče gospodinjse so zopet dobile vodo! — Ali ni krivava ironija, da moramo v Gorici priobčevati take novice?!

Kmečka »Čitalnica« v Podragi priredi za društvene člane in prijatelje društva, po igri, ki bo v nedeljo, dne 8. septembra t. l. na dvorišču g. J. Božiča tudi plesno veselico, vstopnine prosto.

Dražba lova. — Dne 14. septembra t. l. ob 10. uri predpoldne se odda na tukajšnjem glavarstvu lov davčne občine Lokavec za dobo od 15. 9. 1912 do 30. aprila 1913. Vzklicna cena je 100 K. Pogoj se lahko proizvedo na tem uradu. C. kr. okrajno glavarstvo.

Poskus detomora. — Na kratko smo poročali, da je v Podbrdu povila neka Marija Virant svoje novorojeno dete ter hotela isto spraviti s sveta. Virantova, ki je služila na postaji, je tolkla dete s čevlji. Zapazila jo je gospodinja, na kar je nehala bitij po otroku. Virantova in otrok se nahajata v tukajšnji ženski bolnišnici. Otroku udarci niso prizadeli takih poškodb, da bi umrlo, marveč se mu je obrnilo na bolje.

Hiralnico sezidajo v Ronkih. Nabrali so v ta namen že svoto K 2823.20; župan Blažič je dal 1000 K.

Izpred sodnije. — Leon Gaier v Gorici je prodajal ponarejen rum z marko: Fini Jamaika rum. Ovaden sodniji je bil kaznovan z globo 10 K. S tem ni bil zadovoljen, zato je napravil vsklit; ali pri vsklitni razpravi so potrdili prvo razsodbo.

Z murve je padel 83 letni Ivan Culot iz Dolge ulice v Gorici ter si zlomil desno nogo. Prenesli so ga v bolnišnico.

Zatekel se je lovski pes rjave dlake, okoli vratu in nog ima bele lise. Kdor ga pogreša, naj se zgasi pri g. Bitežniku v Gorici, ulica Novi most št. 8.

Otvorjeno je v Gorici:

Narodna Prosveta: ob sredah od 6—7 zvečer; ob nedeljah od 10—12.

Deželni muzej: v palači Attemsovi na Kornu, vsako nedeljo od 10—12 brezplačno; druge dni se treba obrniti do čuvaja, plača se vstopnine 20 v.

Okrajno glavarstvo: uradne ure od 9—12; od 3—6.

Okrožna sodnija: uradne ure od 8—12; od 3—6.

Deželni odbor: uradne ure od 8.30—12.45; od 4—6. — Deželna blagajna od 9—1 pop.

Domača politika.

Učitelj telovadbe na realki. — Razpisano je mesto učitelja telovadbe na goriški realki, ali nič se ne zahteva znanje deželnih jezikov. — Deželni šolski nadzornik Kauer ima tu zopet vmes svoje mogočne prste! Cel deželni šolski svet je mušica proti njemu. Mož dosega svoje namene preko deželne šolske oblasti in pogosto naravnost — proti nji, ker ni tu nikogar, ki bi znal in hotel pokazati zobe.

— O nekaterih drastičnih slučajih najnovejšega datuma bomo še govorili, ko bomo smeli.

Za razpisano mesto je več kompetentov, ki so poleg strokovnega znanja vešči tudi deželni jeziki. Še več: nekateri imajo tudi dovršene akademične študije, da bi mogli v slučaju potrebe poučevati tudi druge predmete. Radovedni smo, ali se naš deželni šolski svet povzpne tako visoko, da zmaga s pravicami proti germanskim spletkarjem.

V Štorencu pri Moši ne marajo Leginega šolskega vrtca. — Lega je hotela otvoriti v Štorencu pri Moši otroški vrtec. Tam okoli se da ujeti tudi še takega slovenskega otroka. Obrnila se je na županstvo in hotela imeti prostore stare šole na razpolago. Županstvo pa je odgovorilo Legi, da ne potrebuje v občini prav nič njenega vrtca in jej ne da nobenih prostorov za vrtec. »Corriere« je radi tega ves iz sebe in zmerja starašine iz Štorenca z analfabeti, suroveži, ki naj gredo v gozd, od koder imajo svoje pokoljenje, in tam naj bodo skupaj z medvedi. Napadajo tudi duhovnika, ki ga je nasproten Legi. »Corriere« pravi, da bo ljudstvo zahtevalo, da se odstavi tako starešinstvo, ki ne zna varovati materialnih in moralnih koristi občine. Umejemmo jezico »Corrierovo«. Kar se tiče analfabetov, pa naj bi »Corriere« pogledal malo bližje okoli sebe in ne hodil v Štorenc. Menda še ve, da je bilo pred par leti v goriških laških listih konstatirano, da je v Gorici 6000 laških analfabetov! Lahov pa je okoli 13000 v Gorici; torej polovica jih ne zna ne pisati ne čitati! Tu je dosti dela za Lego in ljudi okoli »Corriera«, ki imajo vedno kulturo na jeziku. — Gledé »Lege« naj bi Štorenc posnemale druge laške občine, upoštevaje, da ima Lega le poneumnevalne in raznarodovalne namene.

Regnicole Scarmignan proti tukajšnjemu višjemu policijskemu komisarju dr. Casapiccola. — Scarmignan je dobil od tukajšnje policije dekret, da je izgnan iz Avstrije. O tem smo že sporočili. Danes se je vršila pred tukajšnjo okrajno sodnijo razprava radi žaljenja časti proti dr. Casapiccola. Tožil je »mužaljeni« Scarmignan, češ, da ga je komisar razžalil, ker mu je vpriču njega in drugih oseb v uradu rekel: Vi ste bil policijski špijon v Tridentu in kdor izdaja svoj narod, je sposoben za vsako dejanje. Dr. Casapiccola je podal pisno Scarmignana nanj, v katerem je rečeno: »Povem vam pa še, da sem v Tridentu kot velik prijatelj policijskih agentov večkrat pomagal policiji, da je odkrila politične spletke, in kadar je kaj potrebovala o onih revolucionarjih, so prišli k meni na dom, podali načrte in jaz sem policiji vedno pomagal. Bil sem li notypist pri listu »Popolo« in večkrat so vplivali na me, da sem izdal profesionalno tajnost, ker sem sporočil, kdo je pisal ta ali oni članek.« Šest prič je bilo zaslišanih. Dr. Casapiccola je bil oproščen; sodnik Vinci je povdarjal, da je dr. Casapiccola resnično svojih trditvev poprl že z omenjenim pismom. Obilo občinstva je bilo pri razpravi. — Če misli Scarmignan, da si s takimi tožbami podaljša življenje v Avstriji, se najbrže jako moti.

Zborovanje c. kr. poštinih uradnikov alpskih dežel v Gorici. — C. kr. poštini uradniki alpskih dežel bodo zborovali letos v Gorici 8. septembra ob desetih zjutraj v prostorih hotela »Südbahn«. — K temu zborovanju so vabljene tudi vsi drugi c. kr. uradniki. Dnevni red je glede nekaterih točk jako zanimiv, ker vsebuje nekaj odpor proti vladinemu zavlačevanju službene pragmatike državnih uradnikov. Glasi se: 1. Pozdrav; 2. Volitev predsedstva; 3. Združenje vseh avstrijskih poštinih vslužbencev; 4. Poročanje o sedanjih stanskih vprašanjih; 5. Službena pragmatika; in 6. morebitnosti. — Udeležba bode velika, ker prihitijo v nedeljo službe prosti uradniki iz vseh večjih mest Avstrije, da se sporazumejo o svojem nadaljnjem postopanju.

Kupujte vžigalice družbe sv. Cirila in Metoda! — Po raznih tobakarnah in prodajalnah prodajajo raznovrstne vžigalice z napisi v tujih jezikih pa tudi v slovenskih, v hrvaškem, češkem jeziku; navedeno je tudi, da so vžigalice v tako in tako korist, n. pr. kakemu Sokolskemu društvu, ali take koristi se stekajo v resnici le v židovske žepe. Ni lepo od prizadetih tobakarn in prodajal, da kupujejo

in prodajajo tako tuje blago, ali obsodbe se vredni tudi tisti Slovenci, ki kupijo pri njih take eksotične vžigalice. Slovenci, kupujte le vžigalice družbe sv. C. in M. Podpirajte družbo in ne mečite denarja v judovske žepe!

Iz preiskovalnega zapora je izpuščen eni Egisto Cociancig iz Gorice, o katerem smo zadnjič povedali, da je bil aretiran, ker je žalil avstrijsko državo.

Razprava proti »atentatorju« Ipacu iz Ročinja se bo vršila v ponedeljek 9. t. m. pred tukajšnjo okrajno sodnijo.

Narodna obramba.

Družba sv. Cirila in Metoda v Ljubljani je imela meseca avgusta t. l. sledeči promet i. s. l. Prejemki. A. Redni prejemki: 1. Prispevki iz nabiralnikov 769 K 20, 2. Prispevki podružnic i. s. Kranjska 2.268 K 59, Štajerska 845 K 83, Koroška 156 K, Primorska 473 K 62, Nižja Avstrijska — K, skupaj 3.744 K 04, 3. Razni prispevki 4.006 K 98, skupaj 8.520 K 22. B. Izredni prejemki: 4. Prispevki za obrambni sklad 1.248 K 73, skupaj 9.768 K 95. II. Redni izdatki: Plače, remun. učiteljskemu osebju, razni računi itd. 11.972 K 54, B. Izredni izdatki: »Naložitev na glavnico, oziroma obrambni sklad 1.248 K 73, skupaj 13.221 K 27, torej primanjkljaja 3.452 K 32.

Opomba: Pri obrambnem skladu naloženi zneski in zapadle obresti so nedotakljiva glavnica toliko časa, dokler ne dosežejo vplačani zneski 200.000 K.

Beseda slovenskim starišem! — Spet se bliža začetek šolskega leta in z njim vprašanje starišem, kam naj dajo svoje otroke v šolo. V Gorici imamo slovenske, italijanske in nemške šole. Marsikateremu očetu, marsikateri materi se vsiljuje želja, da bi njihov miljenček kolikor mogoče hitro znal vse te tri jezike. Slovenski govori doma s svojimi stariši, v šoli naj se pa nauči nemški in italijanski, to je navaden argument starišev, ki nameravajo svoje otroke izročiti tujcu v vzgojo. So spet drugi stariši, ki silijo otroke v tujo šolo bodisi z ozirom na znanje, prijatelje, eventualno sorodnike, bodisi z namenom, da se s tem prikupijo svojim predstojnikom. Je-li to prav ali ne, o tem ne razmišljajo, ne poznajo skrbi za otrokovo bodočnost, in se ne zavedajo, da s takim ravnanjem ubijajo že zgodaj otroku v glavo mržnjo do značajnosti in do slovenskega naroda, iz katerega so izšli. Taki stariši ne vedo, da je klic »Slovenski otrok v slovensko šolo« nekaj več kot bojni klic narodnih prenapetežev. Posebno mi Slovenci se moramo držati tega gesla! Stariši, storite svojo narodno dolžnost!

Podružnica Ciril-Metodove družbe v Kobariду priredi v soboto 7. t. m. občni zbor v Čitalnici točno ob 4. popoldne. Vabi se člani in prijatelje naše prekornitne družbe k obilni udeležbi.

Prva C. M. veselica v Devinu. — Kakor je bilo že priobčeno, se je imela vršiti prva C. M. veselica v Devinu, ali radi ovir in težkoč se bo vršila veselica v Sesljanu pri g. I. Šucu dne 15. septembra. Pri tej priliki prosimo vsa bratska društva in C. M. podružnice, da nam naznanijo takoj svoj nastop, oziroma udeležbo. Na delo torej, da pošljemo družbi C. M. nekaj dobička za našo slovensko deco. V kratkem priobčimo tudi krasen vspeh, ki se pravkar sestavlja. Gospodarij zemlji naši hočemo mi biti, tujci grabežljivi je ne smejo v plen dobiti. — Odbor C. M. podružnice Devin-Mavhinje.

Prosveta.

Tržaško slovensko gledališče. — Mnogo najboljših moči ljubljanskega gledališča je letos najelo vsled znane ljubljanske gledališčne krize vodstvo tržaškega slovenskega gledališča, ki je tako storilo v svojem razvoju lep korak naprej. Upamo, da bomo v tekoči sezoni imeli večkrat priliko videti tržaško gledališče tudi na goriškem odru in da bo tudi obisk od strani goriškega občinstva tak, kakoršen bi moral biti z ozirom na število tukajšnjih Slovencev. — Intendanca tržaškega slovenskega gledališča objavlja pravkar v »Edinosti« seznam iger, ki se bodo proizvajale v Trstu v

sezoni 1912/13. Ker uture to zanimati marsikakega Goričana, — saj Trst je blizu — objavimo prihodnjic ta repertoar!

DOPISI.

Iz ajdovskega okraja.

Iz Ajdovščine. — Priprave za veselico »Sokola« v Ajdovščini in »Cvetlični dan« dne 8. t. m. so v polnem tiru. V telovadnici je neprestano živahno vrvenje, odbor in drugi člani pa določajo še zadnje priprave za veselico. Veliko zanimanje se je zbudilo za »Cvetlični dan«. Združeni odbor Sokola in obeh podružnic C. M. D. je pridno na delu in lepo število narodnih dam se je tudi že prostovoljno prijavilo k sodelovanju. Gotovo bodo pridno medsebojno tekmovali, da pripomorejo k boljšemu uspehu prireditve. Soditi po vsem tem je pričakovati, da bo 8. t. m. lep naroden praznik v našem trgu, posebno ker se obeta obilna udeležba iz bližnjih občin. Opomniti moramo, da se vrši veselica ob vsakem vremenu, ker nam je na razpolago tudi prostorna telovadnica s stranskimi prostori, kjer se bode vršil ples. Posrečilo se nam je tudi pridobiti vrli tamburaški kvartet iz Zagreba, kateri bode pridno udarjal same izbrane komade pri ljudski veselici. Zatorej, kdor more, naj pride med nas, da bode vžil par veselih uric in pomagal dobri narodni stvari.

Sokolski vestnik.

Vaditeljski zbor »Sokola« v Gorici. — Vabim vse brate člane vad. zbora, da se zanesljivo udeležite seje, ki se vrši danes zvečer ob 9. uri v društveni telovadnici. Na zdar! Kranjc, t. č. načelnik.

Predsedstvo Goriške Sokolske Zupe pozivlja vsa društva, ki niso še vposlala statističnih pol za slovenski sokolski koledar, da to nemudoma storijo.

Veselica Sokola v Biljah. — Imela bi se vršiti že dne 1. t. m. toda sovražno vreme jo je onemogočilo. Že v tretjič, da tako nagaja vreme. Društvo se trudi, pripravlja, vse je v polnem tiru in mesto nastopa, mesto vspeha, ima navsezadnje le občutno izgubo in dvojne stroške. Dvakrat pripravljati, ko gre še enkrat stežka. Pričakujemo, da nam občinstvo ostane naklonjeno in da nas ravno radi teh neprilik še bolj podpre. Podpore nam je treba in naklonjenosti. Vsak dan je telovadnica polna dela, veliki, lepi park čaka in vabi. Če ni bilo mogoče prvič, zakaj bi se ne posrečilo vdrugo?

Vsprej ostane nespremenjen. Torej se obeta občinstvu dovolj užitka. Razen tega paviljoni, dobra postrežba od strani naših Sokolic in zabava zvečer, vse to mora napotiti vsakega ljubitelja sokolskih veselic med nas. V nedeljo, 8. t. m. veljaj vsakemu zavednemu meščanu in okoličanu geslo: Nikamor drugam, kakor v Bilje, med Sokole!

Sokol v Biljah prost vse p. t. krčmarje in bratska društva, da razobešijo poslano jim plakate čimprej na vidnem mestu.

Gospodarske vesti.

Vinska letina v Avstriji. — Svetnik v poljedelskem ministerstvu. Portele je priobčil o bližnji trgatvi tako-le poročilo: nadejati se je, da bo dala vinska letina v Avstriji skupno 4.597.220 hl, in sicer na Goriškem 380.000, v Trstu in okolici 6.600, v Istri 470.170, v Dalmaciji 1.400.000, na Tirolskem 840.000, na Kranjskem 150.000, na Štajerskem 550.000, na Dol. Avstrijskem 733.000.

Semenj za plemeno živino v Sodražici na Dolenjskem. — Letos dne 26. septembra se bo vršil v Sodražici železniška postaja Ortenek, semenj plemene živine, ki ga priredi Zveza živinorejskih zadrug za sivo planinsko govedo na Dolenjskem. Prignala se bo le izborna plemena živina (približno 500 glav) muricodolske-murodoske in montafonske pasme ter mešana plemena teh pasem. Na semenj priženo živinorejci mlade bike, bike za spuščanje, telice, breje telice in krave. Te pasme so posebno utrjene, zelo mlečne in pripravne za uprego. Zveza bo skrbela za ugodne cene pri nakupu ter bo drage vo-

lje posredovala pri nakupu. S kupčijo se sme pričeti šele ob 11. uri popoldne. Železniške zveze so zelo ugodne. Vlaki vozijo iz Ljubljane, južni kolodvor, ob 7.32 zjutraj, prihod na postajo Ortenek (proga Ljubljana - Grosuplje - Kočevje) ob 9.45 popoldne. S postaje Ortenek do Sodražice 1/4 urna vožnja. Za vozove, spremljevalce pri nakupljeni živini, nakladanje, mryo, znižane prevozne stroške itd. bo poskrbela na zahtevo živinorejska zadruga v Sodražici. — Na Kranjskem sedaj ni nikakih živinskih kužnih bolezni.

Tečaj za šivilje je otvoril v Gorici zavod za pospeševanje obrti. Tečaj bo trajal 3 tedne. Poučuje učiteljica Aisleitner. Zakaj se tečaji omenjega zavoda, ki se odvijajo v Gorici, naznanjajo samo v laškem časopisu? Ali so namenjeni samo Lahom in Lahinjam?

Odredbe za obvladanje jesenskega prometa. — Vsako leto v jeseni se stavi na državno železniško upravo glede odpošiljanja transportov večje zahteve, ki dopuste kljub vsem od železniške uprave iz tega povoda uvedenim odredbam in ukrepam gladki razvoj blagovnega prometa le tedaj če interese in prevozniki železniška stremjenja kar nalkrepkejšo podpirajo in za to je vsak posamezni prevoznik v stanu pripomoči k dosegu željenega cilja. K sredstvom, ki so v tem oziru prevoznikom na razpolago, spadajo: 1. Takojšnje dobivanje ozir. odpošiljanje takih surovin in proizvodov, koje se morejo že sedaj nabaviti, eventualno preložitve transportov, ki niso nujni, na zimski čas. 2. Čim možno razširjena uporaba brzojavnega, zlasti telefonskega objavljanja došlega blaga. 3. Pričetek nakladanja t. a. koj po pripravi voz. 4. Pričetek skladiščenja kakor hitro mogoče. 5. Izkoriščanje zgodnjih jutranjih in večernih ur za skladiščenje ozir. nakladanje. 6. Pravočasno in na najpotrebnejše omejeno naročanje voz. 7. Čim možno izkoriščanje nakladne teže in prostori nepriljubljenih voz. 8. Zelo hitro odvažanje dospeloga in v skladiščih vložnega blaga. 9. Preklic morebitnih prepovedi za dovažanje blaga od meseca septembra do decembra. Pri oziranju na prej navedene pripomočke s strani interesentov in prevoznikov je dano zagotovilo, da se bo jesenski blagovni promet breztožbeno razvijal in bodo stranke in železnica obvarovane pred zgubami.

Seno vozijo okoličanski kmetje domov s travnikov. Sena je dosti in dobro je.

Zveza narodnih društev.

Narodno izobraževalno društvo na Ajševici bo imelo v nedeljo 8. t. m. pri Komelu zabavo s plesom. Pričetek ob 4. popoldne.

Kolesarska zveza.

Kolesarsko društvo »Danica« v Gorici vlnudno naznanja, da je preneslo na 15. t. m. določeno dirko in srečkanje na 8 dni pozneje, t. j. na 22. t. m. Vršilo se bode ob vsakem vremenu.

Razne vesti.

17 letna Slovenka ponesrečila v Ameriki. — Iz Bridgeporta poročajo, da je na železniški progi ponesrečila Helena Kocjančič, rojena Gorše. Hotela je iti čez progo in ni zapazila vlaka. Vlak jo je razmesaril. Poročena je bila 3 in pol meseca.

Dalje na 4. strani.

Biser

- med vsemi žitnimi kavami je -

Franckova Perl-rz.

Vsak požirek iz školice potrjuje premoč te fine kakovosti.

K vsaki žitni kavi pa je, da se doseže v resnici poln okus in lepa okusna barva, (treba pridjati malo porcije)

pravega zagrebskega Franckovoga pridatka za kavo.

Obe vrsti dobite še v vsaki spec. trgovini

Posmrtni časti — psu. — V Columbusu v državi Ohio v Severni Ameriki je ornil pes, katerega telo so balzamirali ter ga položili v srebrno krsto; občinstvo je ginjeno defiliralo pred krsto. Teh časti je bil deležen pes, ki se je imenoval Tige, radi tega, ker je pred 3 leti povodom požara v nekem hotelu rešil življenje več oseb, ker je lajal in grebel po vratih sob, dokler se niso ljudje zbudili in so bili tako rešeni. Pokopali so ga v krasni grobnici.

Mašnica v Segedinu. — V predmestju Segedina je napravila žena kmetja Jos. Talasa na svojem posestvu kapelo, v kateri je ona brala mašo in opravljala razne molitve. Kmetje in kmetice so radi zahajali v njeno kapelo in tako je imela več vernikov v kapeli nego kurat v cerkvi. Slednjič je cerkvena oblast dosegla, da je Talasovi prepovedano brati mašo.

Dober odgovor. — Ko so v Milanu prvič predstavljali Mozartovo opero »Don Giovanni«, v kateri je pel glavno ulogo takrat sloveči pevec Ribini, je sedel v parterju neki mladenič in pel isto arijo kot Ribini pa tako na glas, da je vse navzoče jezilo. Nekdo v bližini reče: Ali je to živina! Razžaljeni mladenič: Ali ste meni to rekli? Odgovor: O ne, ampak Ribiniju, ki me ovira, da ne morem poslušati vašega petja.

Massenetova anekdota. — O baš umrlem francoskem glasbeniku Massenetu se pripoveduje med drugimi take anekdote: Mesec dni pred njegovo smrtjo mu je poslal nekdo svojo skladbo na pogled. Skladba je imela naslov: Zakaj še živim? Massenet se je smejal: nerodni skladbi ter jo vrnil avtorju z opazko: Zakaj še živite? Zato, ker ste mi skladbo poslal po pošti. Če bi jo bil vi prinesel sam k meni, bi bil vi danes že zadavljen.

Morilec svojega očeta oproščen. — V Parizu je bil usmrtil kipar Charles Lefebre svojega očeta, ko je hotel ta zadušiti svojo ženo v razburjenosti. Branil je mater in ustrelil očeta. Porotniki so Charlesa oprostili obtožbe.

Razno. — V Krapini se je obesila soproga okrajnega zdravnika dr. Cerkvence. Samomor je zbudil veliko senzacijo, ker se ne more slutiti vzroka samomoru. — Napil se je žganja v Trbižu Peter Kogej z Vojskega na Kranjskem doma, in sicer tako, da je padel s ceste 3 m globoko ter se ubil. — V Zemunu so prišli na siedi velikim goljufijam življenske zavarovalnice »Dobročinstvo«. — V Sv. Lovrencu na Dravskem polju je gorelo pri posestniku Žumru. Zgorel je pri tem požaru 65-letni Jožef Gajser. — Ponesrečila je v Idriji rudarjeva vdova Marija Kodrova, padla je v Idrijo in utonila. — Iz Buenos-Airesa poročajo, da se je potopil blizu Riogrande neki argentinski parnik. — V Ostravi je zgorela infanterijska vojašnica. — V Pensilvaniji in Virginiji so bili velikanski viharji in povodnji. Železnice so spodkopane, utonilo je več oseb, škoda velika. — V Rotundi na Dunaju bo 15. t. m. veličanska predstava. Vprizori se drama Miracel, uglašil Humperding, prostora bo za 10.000 oseb. — Na postaji v Pardubicah sta trčila dva vlaka; dva uradnika sta močno ranjena. — V premoškopu Clarence na Francoskem so se uneli plini, mnogo delavcev je zasutih. — Kolera se širi v Damasku. —

Odgovorni urednik in izdajatelj Ivan Kavčič v Gorici.
Tiska: »Goriška Tiskarna« A. Gabršček (odgov. J. Fabčič).
Zalaga: Družba za izdajanje listov »Soča« in »Primorje«.

Mali oglasi.

Najmanjša orislojina stane 60 vin. Ako je orisloj obsejati se računa za vsako besedo 3 vin. Najpripravnije inseriranje za trgovce in obrtnike. Koliko je manjših trgovcev in obrtnikov v Gorici, katerih na deželi (in celo v mestu) nihče ne pozna, ker nikjer ne inserirajo. Škoda ni majhna.

Nova hiša na prodaj, nasproti drž. kolo-dvora, Kopitarjeva cesta št. 82 občin Solkan, enonadstropna elegantno zidana. Obsega 4 mala stanovanja, prostorno podstrešje in klet, voda v hiši, pralnica 800 m² sveta. Lastnik Joh. Stejskal.

2 meblovani sobi se oddasti v najem. — Naslov pove upravništvo.

Več meblovanih sob se odda v najem v Semeniški ulici št. 12, II. nadst. Ako kdo želi, dobi tudi hrano

Sprejme se učenke na stanovanje in dobro hrano v sredini mesta. Kje, pove upravništvo »Soča«.

Dijaki se sprejmejo na stanovanje v vili. Na razpolago je tudi klavir. — Kje, pove upravništvo »Soča«.

Dr. Ernest Dereani,

zdravnik za oči, uho, nos
in grlo

zdravi zopet redno

Gorica, Stolni trg 9.

Lekarna Cristofolletti

v Gorici.

ŽELODČNE KAPLJICE

z znamko sv. Antona Padovanskega.

(Varstvena znamka).

— Zdravilna moč teh kapljic je neprekosljiva. — Te kapljice **redno** prebavljanje, če se jih dvakrat na dan po jedno žličico popije. Okrepé pokvarjeni želodec, storé, da zgine v kratkem času omotica in životna lenost (mrtvost). Te kapljice tudi storé, da človek raji je.

Cena steklenici 60 vin.

Cristofollettijska pijača iz Kine

in železa, najboljši pripomoček pri zdravljenju s trsknim oljem.

Ena steklenica stane 1 krono 60 vin.

ZAHVALA.

Za premnoge izraze srčnega sočutja, ki so nam došli povodom smrti našega očeta, starega očeta, tasta, svaka, strica itd. gospoda

Rajmunda Presl

izrekamo tem potom svojo najiskrenejšo zahvalo. Zahvaljujemo se nadalje vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, ki so dragega rajnika spremili k zadnjemu počitku.

Posebno zahvalo izrekamo sl. »Čitalnici« in »Delavskemu rok. društvu« za spremstvo se zastavama in gg. pevcem za »ginljivo petje«. Nadalje se zahvaljujemo prebl. g. glavarju in g. baronu Winklerju ter preč. duhovščini in uradništvu, ki je spremlilo v takem obilem številu dragega pokojnika na zadnji poti. — Bog povrni vsem stotero.

V TOLMINU, dne 5. septembra 1912.

Žalujoči ostali.

ZAHVALA.

Dolžnost nam je izreči javno zahvalo vsem sorodnikom, znancem in prijateljem za tolažbo v teh težkih dneh, za časa bolezni in smrti ter za mnogoštevilno spremstvo na zadnji poti našega nepozabnega soproga, oziroma očeta, zeta in svaka, gospoda

Franca Kocjančiča.

Posebno zahvalo izrekamo g. Antonu Klančiču, županu iz Podgore in g. Jos. Klanjščeku, podžupanu iz Pevme, ki sta se udeležila pogreba v imenu občine Podgora, nadalje gg. Dr. Al. Frankotu in g. ravnatelju Dominkotu, kot zastopnikoma »Goriškega kmetijskega društva« ter g. Kristjanu Dietzu

Bog povrni vsem stotero.

BREŽE-PODGORA, dne 1. septembra 1912.

Žalujoči rodbini Kocjančič-Kaiser.

M. ANDERWALD

trgovina s špecerijskim blagom in delikatesami

— GORICA —

Tekališče Jos. Verdi šte. 32, v hiši sl. Centralne posojilnice

najtopleje priporoča sl. občinstvu v mestu in na deželi

svojo veliko zalogo vsakovrstne kave, riža, olja, sladkorja, najboljše moke, čaja, likerjev, šampanjca in najfinejših vin v buteljkah.

Velika izbira vsaki dan svežih najrazličnejših delikates in slaščic.

Postrežba točna.

Cena najnižja.

Posebno se priporočam gg. hotelirjem, gostilničarjem in kavarnarjem, ter sl. društvom, ki prirejajo veselice.

Tajnost

lahke, elastične hoje. Nič več utrujenosti. Trpežnejše kakor usnje. Pristni

PALMA kaučukove podpetnike.

Dobi se v vsem v to široko spadajočih trgovinah.

udlikovana pekarija in sladčičarna

Karol Draščik

v Gorici na Kornu v (lastni hiši)

zvršuje naročila vsakovrstnega tudi najfinerega peciva, torte, kolače za birmance in poroke, odlikovane velikonočne pince itd.

Prodaja različna fina vina in likerje na drobno ali v originalnih butelkah. Priporoča se slavnemu občinstvu za mnogobrojna naročila ter obljublja solidno postrežbo po jako zmernih cenah.

Anton Potatzky v Gorici

naslednik Jos. Terpin.

na sredl. Režetja v

TRGOVINA NA DROBNO IN DEBELO.

Najceneje kupevališče npraberskega in drobnoga blaga ter tkanin, proje in nitij.

POTREBŠČINE

za pisarnice, kadilce in popotnike.

Najboljše šivanke za šivalne stroje.

POTREBŠČINE

za krojače in čevljarje.

Svetinjice. — Rožni voneli. — Mašne knjžice.

Šišna obuvala za vse letne čase.

Posebnost:

Semena za zelenjave, trave in detelje.

Najbolje oskrbljena zaloga za kramarje, krošnjarje, prodajalce po sejnih in trgih ter na deželi.